

Inrättande av Europeiska tekniska institutet EIT

Näringsdepartementet

2007-01-12

Dokumentbeteckning

KOM(2006) 604

Förslag till Europaparlamentet och rådets förordning - Inrättande av Europeiska tekniska institutet

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 18 oktober 2006 ett förslag om att etablera ett Europeiskt tekniskt institut, EIT, för att utveckla samverkan mellan innovation, forskning och utbildning. Institutet skall ledas av en styrelse medan forskningen utförs av s.k. kunskaps- och innovationsgemenskaper (KIC:s) där universitet, forskningsorganisationer och företag ingår. Kommissionen räknar med en total utgiftsnivå för EIT på 2 367,1 miljoner Euro under perioden 2008-2013. Av detta belopp tas ca 527 miljoner euro från externa källor och resten direkt eller indirekt från EU:s budget varav 308,7 miljoner Euro från marginalen i utgiftskategori 1A. EIT ska börja gälla fr.o.m. 1 januari 2008. Förslaget diskuteras i rådet.

Vid europeiska rådets möte i december 2006 uppmanade stats- och regeringscheferna rådet och Europaparlamentet, efter att noggrant ha behandlat kommissionens förslag, agera snabbt för att 2007 anta ett beslut om inrättande av EIT.

Regeringen har under diskussionen om EIT varit av uppfattningen att det skall ha en nätverksstruktur och att huvudfokus skall ligga på innovation. Kommissionens förslag till finansiering behöver klargöras.

1.1 Innehåll

Kommissionen har den 18 oktober 2006 lagt fram ett förslag om inrättandet av ett europeiskt teknologiskt institut (EIT). Syftet med EIT är att utveckla samverkan mellan innovation, forskning och utbildning för att förstärka den europeiska industrins konkurrenskraft, skapa arbetstillfällen och bidra till en hållbar utveckling inom EU. EIT skall främja innovation genom trans- och interdisciplinär forskning och utbildning inom nyckelområden för ekonomisk och samhällelig utveckling.

Kommissionen föreslår en integrerad struktur för EIT med två nivåer för styrning. Själva institutet styrs av en styrelse med ett kansli som har ca 60 anställda. De utförande delarna av EIT utgörs av kunskaps- och innovationsgemenskaper (KIC:s). Dessa grundar sig på nätverk av partnerorganisationer, företag och universitet och forskningsorganisationer, som genomför samriskprojekt baserade på kontrakt med EIT. Kommissionen föreslår att sex kunskaps- och innovationsgemenskaper etableras före år 2013.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget förväntas inte få några effekter på svenska regler, bl a eftersom EIT inte föreslås ges exklusiv examinationsrätt.

1.3 Budgetära konsekvenser

Förslagets omfattning innebär enligt KOM att de totala utgifterna för EIT och kunskaps- och innovationsgemenskaperna under perioden 2007-2013 uppskattas till 2 367,1 miljoner euro. Av detta kommer 308,7 miljoner euro *direkt* från EU-budgeten (genom att använda marginalen under taket på underrubrik 1A "Konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning") och ca 1 531 miljoner euro *indirekt* från EU-budgeten (genom t.ex. strukturfonderna, deltagande på normala villkor i det sjunde ramprogrammet, programmet för livslångt lärande och programmet för konkurrenskraft och innovation). Om förslaget genomförs kommer marginalen i utgiftskategorin att minska, vilket påverkar negativt möjligheten att utnyttja marginalen för oförutsedda händelser. Detta betyder också att endast ca 527 miljoner euro, d.v.s. 22 procent av finansieringen föreslås komma från externa källor (lokala myndigheter, medlemsstater, företag, EIB-lån, riskkapital) under hela perioden.

KOM kommer enligt förslaget fortsätta att undersöka möjligheterna att skaffa fram ytterligare kapital, bl.a. genom bestämmelserna i det interinstitutionella avtalet.

2.1 Svensk ståndpunkt

Regeringen har under diskussionen om EIT varit av uppfattningen att det skall ha en nätverksstruktur och att huvudfokus skall ligga på innovation. Enligt regeringens uppfattning bör de i nätverket ingående organisationerna ges en stark roll varför vare sig examinationsrätt, rätt till anställning av forskande personal eller secondments kan tilldelas EIT. Dessutom måste det bringas klarhet i hur kommissionen avser att finansiera EIT. Regeringen anser inte att den finansieringslösning som kommissionen föreslår är tillfredställande. Regeringen har också motsatt sig kommissionens uppfattning att EIT kan tjäna som ett föredöme för omstruktureringen av universitetssektorn.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Sverige har i diskussionerna om EIT haft stöd av flera medlemsländer, bl a Tyskland, Storbritannien och Nederländerna och i viss mån Spanien och Frankrike. Medlemsstater som varit för EIT är främst Ungern, Polen och Danmark.

Vid Europeiska rådets möte i december 2006 uppmanade stats- och regeringscheferna rådet och Europaparlamentet, efter att noggrant ha behandlat kommissionens förslag, agera snabbt för att 2007 anta ett beslut om inrättande av EIT.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentets inställning är oklar.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Nuvarande förslag har ej remitterats.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionens förslag diskuteras i en särskilt tillsatt ad hoc-arbetsgrupp i rådet.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen har föreslagit artikel 157(3) som rättslig grund. Det innebär att rådet beslutar i enlighet med artikel 251 och efter att ha hört Ekonomiska och sociala kommittén.

3.3 Fackuttryck/termer